

Kwaliteitsprogramma openbare ruimte 2022-2024

Team Infra

augustus 2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel	3
2. Evaluatie	4
2.1 Resultaten.....	4
2.2 Financiën	5
3. Programma 2022-2024	6
3.1 Projecten	6
3.2 Financiën	10

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In maart 2013 is het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte vastgesteld. Het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte bestaat uit drie complementaire onderdelen: de Visie Openbare Ruimte, het Handboek Openbare Ruimte en het Programmaboek. De Visie Openbare Ruimte is het centrale beleidsstuk, waarin de beleidskeuzes zijn gemaakt ten aanzien van het beheer en de vernieuwing van de openbare ruimte in Diemen. In het Programmaboek is deze visie uitgewerkt tot een programma voor de uitvoering. Het oorspronkelijke Programmaboek besloeg de periode 2013-2015. In 2015 is het Programmaboek geactualiseerd voor de periode 2016-2018.

Na de periode 2016-2018 zou het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte in zijn geheel worden geactualiseerd. Tot op heden is dat echter nog niet gebeurd. Dat heeft twee redenen:

1. De omgevingswet diende zich aan, waardoor een omgevingsvisie moest worden opgesteld. De inhoud van de omgevingsvisie is bepalend voor de koers van het te actualiseren Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Daarom is het van belang dat eerst de omgevingsvisie werd opgesteld. In beginsel is er gekeken of de trajecten gecombineerd konden worden aangezien er aan beide stukken door veel dezelfde medewerkers zou worden gewerkt. Gezien de complexiteit van het traject van de omgevingsvisie en de volgtijdelijkheid van de stukken bleek dit echter niet wenselijk.
2. Het in 2015 geactualiseerde Programmaboek bevatte een flink uitvoeringsprogramma, waarmee we tot op heden goed vooruit konden. Ook de financiële verankering liet dat toe.

De omgevingsvisie is inmiddels gereed en is in 2022 vastgesteld. Ook zijn de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 achter de rug en is er een nieuw coalitieakkoord opgesteld. De omgevingsvisie en het nieuwe coalitieakkoord zijn een logisch vertrekpunt voor de actualisatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. In de komende periode zal hier dan ook aan worden gewerkt. Eind 2022 wordt voor een startnotitie opgesteld. Naar verwachting kan het nieuwe Kwaliteitsplan in 2023 worden vastgesteld.

Tot het Kwaliteitsplan is geactualiseerd, borduren we voort op vigerend beleid, afkomstig uit het oorspronkelijke kwaliteitsplan en de sectorale beleidsstukken. Het Programmaboek 2016-2018 sluit echter niet meer aan bij de actualiteit. Er zijn in de afgelopen periode namelijk veel projecten afgerond en tegelijkertijd veel nieuwe projecten aangebroken. Voor het Programmaboek kan de opfrisbeurt dus niet langer wachten, zeker omdat het nog even duurt voordat het nieuwe Kwaliteitsplan zal zijn vastgesteld door de gemeenteraad.

1.2 Doel

In deze memo blikken we terug op de realisatie van het bestaande programma en actualiseren we het Programmaboek voor de periode 2022-2024. Het doel is dus enerzijds om te evalueren hoe de uitvoering is verlopen (hoofdstuk 2) en anderzijds om aan te geven bij welke huidige en toekomstige projecten kwaliteitsimpulsen worden gedaan (hoofdstuk 3). Deze nieuwe impulsen worden gedaan met het beleid uit het bestaande Kwaliteitsplan als uitgangspunt. Zodra het Kwaliteitsplan ook is geactualiseerd, kan er zo nodig in worden bijgestuurd in de kwaliteitsimpulsen die in dit programma worden voorzien.

2. Evaluatie

In dit hoofdstuk wordt teruggeblikt op de uitvoering van het Programmaboek in de afgelopen jaren. Per project wordt besproken wat er van de voorgenomen kwaliteitsimpulsen terecht is gekomen. Ook wordt de financiering van de impulsen geëvalueerd.

2.1 Resultaten

De resultaten van de kwaliteitsimpulsen per project zijn als volgt:

Vogelweide

Binnen het project groot onderhoud Vogelweide werden vanuit het kwaliteitsplan financiële middelen ter beschikking gesteld voor het toepassen van nieuwe bestratingsmaterialen. In het oorspronkelijke programma groot onderhoud was uitgegaan van het hergebruik van de bestratingsmaterialen. Tijdens de uitvoering van het project zijn de straten voorzien van nieuw bestratingsmateriaal.

Centrum Oost

In het afgelopen decennium is er hard gewerkt in Centrum Oost. De straten zijn beurtelings opgehoogd en voorzien van passend materiaal. Er zijn lichtmasten met een historische uitstraling geplaatst. De rijbaan is voorzien van gebakken klinkers. Op deze wijze is er een aansluiting gemaakt tussen materiaalgebruik in de openbare ruimte en de historische gebouwde omgeving.

Weespertrekvaart Noordzijde

Het Weespertrekvaart Noordzijde is meegenomen in de aanleg van de Oost-West as (reconstructie Muiderstraatweg en Hartveldseweg). De boulevard langs de trekvaart is voorzien van mooie gebakken bestrating.

Noord-Zuidroute

Een deel van deze route (de Bickerstraat en het gebied rondom het Winkelcentrum Diemerplein) is inmiddels aangepakt. In de komende jaren krijgt de Noord-Zuidroute verder vorm door het openstellen van de busbaan en de aanleg van de spooronderdoorgang. De opgedane kennis op het gebied van bloeiende beplanting en inzet van passende materialisatie wordt hier ook doorgevoerd.

Station Diemen Zuid

Deze belangrijke entree van de wijk Holland Park verdient een opknapbeurt, te meer omdat de wijk grotendeels afhankelijk is van het openbaar vervoer. De opknapbeurt is tot op heden echter uitgesteld in verband de ontwikkelingen die rondom het station spelen, zoals Campus Diemen-Zuid fase 3, het anders organiseren van het fietsparkeren, vastgoedontwikkelingen nabij de stationslocatie, maar ook de aansluiting op Polderland. Na het opstellen van een visie en een ontwerp voor dit OV-knooppunt, kan er worden gestart met de opwaardering van dit gebied. Naar verwachting gaat dit pas na 2024 spelen, waardoor dit project niet is opgenomen in deze actualisatie van het programma.

Van Gemertplantsoen

Het Van Gemertplantsoen werd in het Kwaliteitsplan aangeduid als een parel en er waren plannen om het plantsoen te upgraden tot een stadspark. Door de realisatie van de spooronderdoorgang is deze upgrade nog niet uitgevoerd. Het is de bedoeling om in de komende jaren de oorspronkelijke

plannen te verwezenlijken. De ligging aan het spoor en de Noord-Zuidroute maken dit een uitdagende opgave, net als de locatie van het park&ride-terrein.

Laad- en Loswal

Dit plein is geen eigendom van de gemeente Diemen en is daarom nog niet aangepakt. Hoewel hier kansen liggen, moeten er eerst afspraken worden gemaakt met de huidige eigenaar (Waternet) over een overdracht of een beheervergoeding.

Voorplein Kerk

Het voorplein van de kerk is meegenomen in de aanleg van de Oost-West as (reconstructie Muiderstraatweg en Hartveldseweg). De bloemenkraam en de viskraam zijn beter ingepast en deze parel is vergroend. De uitstraling van de Oost-Westas is daarmee doorgetrokken naar het plein.

Weespertrekvaart Zuidzijde

Aan deze wandelstructuur langs de zuidzijde van de Weespertrekvaart is de afgelopen jaren een opgang toegevoegd richting de Venserbrug. Voor de bewoners van Berkenstede is het nu makkelijker om een ommetje langs de Weespertrekvaart te maken.

Straatnaamborden

Er is een start gemaakt met het vervangen van de straatnaamborden in Diemen en deze in lijn te brengen van het handboek straatmeubilair. Er wordt vastgehouden aan de unieke kleurstelling van Diemen, de wijkaanduiding en waar nodig een toelichting op de straatnaam. In 2022 wordt dit werk doorgezet. De nog aankomende werkzaamheden worden niet gefinancierd vanuit het kwaliteitsimpulsbudget, maar vanuit de voorziening voor regulier onderhoud.

2.2 Financiën

De geraamde kosten voor de kwaliteitsimpulsen zijn opgenomen in de budgetten van de projecten waar ze onderdeel van zijn. Omdat de projecten integraal zijn aanbesteed en uitgevoerd, zijn de daadwerkelijke kosten van de kwaliteitsimpulsen moeilijk te achterhalen. Eén op één vergelijken van geraamde en daadwerkelijke kosten is dus niet mogelijk.

Een exacte vergelijking is echter niet nodig om de conclusie te trekken dat de kosten van de kwaliteitsimpulsen vooraf zijn onderschat. Dat heeft vooral te maken met gebrek aan ervaringscijfers en voortschrijdend inzicht over de aard van de gewenste kwaliteitsimpulsen: vaak wordt pas tijdens het project duidelijk waar het betreffende gebied precies bij gebaat is. In veel gevallen kwamen ontwerpers en beleidsmedewerkers tot de conclusie dat de gewenste impulsen omvangrijker en dus duurder zijn dan begroot. Desondanks is het in de afgelopen jaren gelukt om de gewenste kwaliteitsimpulsen uit te voeren met het geld uit de projectbudgetten, de subsidies en meevallers bij aanbestedingen. Hierdoor is er een omvangrijke kwaliteitsimpuls gedaan in de openbare ruimte.

3. Programma 2022-2024

Dit hoofdstuk geeft een doorkijk naar het kwaliteitsprogramma voor de jaren 2022, 2023 en 2024. Per project wordt aangegeven welke kwaliteitsimpulsen er zullen worden gedaan en welke bedragen er worden gereserveerd voor die impulsen. De planning voor de uitvoering is gebaseerd op het Programma Groot Onderhoud. Tot slot wordt in dit hoofdstuk aangegeven hoe de gereserveerde bedragen financieel worden gedekt.

3.1 Projecten

In de jaren 2022-2024 worden bij de volgende projecten kwaliteitsimpulsen gedaan:

Scheepskwartier

De buurt Scheepskwartier moet worden opgehoogd. Tegelijkertijd wordt de openbare ruimte opnieuw ingericht om de leefbaarheid van de buurt te vergroten en de buurt klimaatadaptief te maken. Er worden de volgende kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De groenvoorziening langs de hoofdroute van het fietspad wordt verfraaid. Dit fietspad is de doorgaande route en verbindt de buurten in Diemen Noord met elkaar.
- De centrale speelplek krijgt een nieuwe inrichting met nieuwe speeltoestellen in het thema van de buurt.
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.
- De koester- en ontmoetingsplekken in de buurt krijgen een beter passende aankleding om ontmoetingen te stimuleren.

In totaal wordt er €110.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen in de buurt Scheepskwartier. De start van het project is voorzien in 2022.

Vlindertuin

De buurt Vlindertuin wordt tegelijk met Scheepskwartier opgehoogd en opnieuw ingericht. Ook hier worden kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De groenvoorziening langs de hoofdroute van het fietspad wordt verfraaid. Dit fietspad is de doorgaande route en verbindt de buurten in Diemen Noord met elkaar.
- Er wordt een abri vernieuwd en aangepast aan de huidige norm.
- De speelplek aan de Agaatvlinder krijgt een nieuwe inrichting met nieuwe speeltoestellen.
- De koester- en ontmoetingsplekken in de buurt krijgen een beter passende aankleding om ontmoetingen te stimuleren.

In totaal wordt er €80.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen in de buurt Vlindertuin. De start van het project is voorzien in 2022.

Omgeving winkelcentrum Gruttoplein

Het winkelcentrum Gruttoplein ligt in de buurt Scheepskwartier en de omgeving van het winkelcentrum wordt gelijktijdig met de rest van Scheepskwartier opgehoogd en opgeknapt. Het gebied wordt aangewezen als A-locatie en daarbij worden diverse kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De nieuwe groenvakken worden beplant met vaste planten in plaats van standaard heesters.
- In de verharding worden gebakken klinkers gebruikt in plaats van betonklinkers en betontegels.
- De openbare verlichting krijgt een upgrade, die passend is bij de status van het gebied als winkelcentrum.
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.

- De koester- en ontmoetingsplekken in de buurt krijgen een beter passende aankleding om ontmoetingen te stimuleren. Het Gruttoplein moet een verblijfs- en ontmoetingsplek worden voor alle bewoners in Diemen Noord.

In totaal wordt er €450.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen in de omgeving van het winkelcentrum Gruttoplein. De start van het project is voorzien in 2022.

Oranjeplantsoen

Het Oranjeplantsoen moet worden opgehoogd. Tegelijkertijd wordt de openbare ruimte opnieuw ingericht om de leefbaarheid van het gebied te vergroten en de buurt klimaatadaptief te maken. Er worden de volgende kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De oppervlakte van de groenvoorzieningen wordt vergroot. De nieuwe beplanting in de parkzone wordt van hogere kwaliteit (qua esthetiek en functionaliteit) dan de huidige beplanting.
- De kwaliteit van de verharding wordt vergroot. Bovendien worden er waterdoorlatende grasbetonstenen toegepast.
- De straatnaamborden worden vernieuwd.
- Er komt meer verlichting om de sociale veiligheid te vergroten. Er wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.

In totaal wordt er €175.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen aan het Oranjeplantsoen. De start van het project is voorzien in 2022.

Tobias Asserlaan en Oosterringdijk

De Oosterringdijk wordt heringericht om het wandellandschap te verbeteren. Dat wordt gecombineerd met de opknappbeurt van de openbare ruimte rond de flats aan de naastgelegen Tobias Asserlaan en Martin Luther Kinglaan. Er worden de volgende kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De nieuwe beplanting in de parkzone en bij de entree van Diemen wordt van hogere kwaliteit (qua esthetiek en functionaliteit) dan de huidige beplanting.
- Er komt meer verlichting langs secundaire wandelpaden om de sociale veiligheid te vergroten. Er wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.
- De speelplek met het doolhof bij de entree van Diemen wordt opgewaardeerd en er komt een centrale plek voor Diemo de eend.
- Het waterpeil in de Oosterringvaart wordt verlaagd en de vaart wordt uitgebaggerd om de kwaliteit van het zwemwater te verbeteren. De verlaging van het waterpeil in de Oosterringvaart is een grote en essentiële stap richting een klimaatadaptief Diemen.

In totaal wordt er €390.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen aan de Tobias Asserlaan en de Oosterringdijk. De start van het project is voorzien in 2022.

Jaagpad

De openbare ruimte aan het Jaagpad wordt opgewaardeerd en klimaatadaptief ingericht. Hierbij worden de volgende kwaliteitsimpulsen gedaan:

- De nieuwe beplanting wordt van hogere kwaliteit (qua esthetiek en functionaliteit) dan de huidige beplanting.
- De speelvoorzieningen worden uitgebreid en worden van hogere kwaliteit.
- Er komen picknickbanken en andere plekken om ontmoetingen te stimuleren.

In totaal wordt er €90.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen aan het Jaagpad. Uitvoering is voorzien in 2022.

Verkeersstructuur Diemen Zuid

De verkeersstructuur in Diemen Zuid wordt aangepast. De busbaan wordt opengesteld voor alle verkeer, de maximumsnelheid wordt verlaagd naar 30 km/h en er komt een rotonde bij Beukenhorst. Tegelijkertijd krijgt de openbare ruimte rondom de verkeersstructuur een kwaliteitsimpuls. De volgende ingrepen staan op de planning:

- De ruimte krijgt een bosachtige uitstraling met veel bomen en bloemrijke grasmengsels.
- 6 abri's worden vernieuwd en aangepast aan de huidige norm.
- De recreatieve wandelroute wordt voorzien van avontuurlijke speelaanleidingen.
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.
- Bij Speenkruid, waar de verkeersstructuur het water kruist, wordt meer verbinding gemaakt tussen het water en de rest van het landschap, passend bij de ambities in de omgevingsvisie. Zo ontstaat een waardevolle koester- en ontmoetingsplek.

In totaal wordt er €445.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpuls aan de verkeersstructuur in Diemen Zuid. De start van het project is voorzien in 2023.

Johan van Soestdijkstraat

In en om de Johan van Soestdijkstraat wordt de openbare ruimte opgewaardeerd. De volgende kwaliteitsimpuls wordt gedaan:

- In de groenstrook aan de voorzijde van de flats aan de Harteveldeweg komt nieuwe beplanting van hogere kwaliteit.
- De bestrating in de Johan van Soestdijkstraat wordt vervangen door klinkers gelijk aan de soort die in de rest van Centrum-West is toegepast.
- Er worden klassieke lichtmasten geplaatst. Hierbij wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.

In totaal wordt er €100.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpuls in en om de Johan van Soestdijkstraat. De start van het project is voorzien in 2023.

Buytenstee

De buurt Buytenstee is onlangs opgeknapt. Een paar details in de inrichting krijgen in 2023 nog een kwaliteitsimpuls:

- De binnenstraten worden voorzien van energiezuinige ledverlichting.
- Op de Ouddiemerlaan worden 38 speciale led-lichtmasten geplaatst.
- 2 abri's worden vernieuwd en aangepast aan de huidige norm.

In totaal wordt er €135.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpuls in Buytenstee. Uitvoering is voorzien in 2023.

Vogelweide

De buurt Vogelweide wordt momenteel opgeknapt. Hier worden net als in Buytenstee in 2023 nog een paar kwaliteitsimpuls gedaan:

- De binnenstraten worden voorzien van energiezuinige ledverlichting.
- 1 abri wordt vernieuwd en aangepast aan de huidige norm.

In totaal wordt er €30.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpuls in Vogelweide. Uitvoering is voorzien in 2023.

Hoofdassen

De zogeheten hoofdassen (Prins Bernhardlaan, Prinses Beatrixlaan, Wilhelminaplantsoen en de Arent Krijtsstraat) in Diemen Centrum krijgen in 2024 diverse kwaliteitsimpulsen. Dit geeft de hoofdassen een uniforme en daardoor herkenbare uitstraling. Het gaat om de volgende impulsen:

- Er komt nieuwe beplanting van hogere kwaliteit.
- Het wegprofiel wordt opnieuw bekeken i.v.m. de verschillende positie van de fietser.
- Het straatmeubilair en de bebording wordt vervangen.
- Er wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.
- 1 abri wordt vernieuwd en aangepast aan de huidige norm.
- Er worden speelaanleidingen langs de hoofdroutes aangelegd.
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.
- Er worden ontmoetingsaanleidingen gecreëerd, zoals bankjes en tafels.

In totaal wordt er voor de kwaliteitsimpulsen aan de hoofdassen €600.000 gereserveerd. De start van het project is voorzien in 2025-2026.

Van Gemertplantsoen

Het Van Gemertplantsoen verdient door de centrale ligging een hogere verblijfswaarde. Daarom worden de volgende kwaliteitsimpulsen gedaan:

- Er wordt geïnventariseerd of er meer behoefte is aan speel- of sporttoestellen en er wordt rekening gehouden met een mogelijke uitbreiding
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.
- Er worden koester- en ontmoetingsplekken toegevoegd.

In totaal wordt er €115.000 gereserveerd voor de kwaliteitsimpulsen aan het Van Gemertplantsoen. De start van het project is voorzien in 2023.

Ouddiemerlaan (gedeelte Buitenlust)

De Ouddiemerlaan krijgt in 2024 ter hoogte van Buitenlust een upgrade. Er worden de volgende kwaliteitsimpulsen voorzien:

- Er komt nieuwe beplanting van hogere kwaliteit.
- Er wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.
- Er komt een kunstobject in de openbare ruimte.

In totaal wordt er €80.000 gereserveerd voor de kwaliteitsimpulsen aan de Ouddiemerlaan ter hoogte van Buitenlust. De start van het project is voorzien in 2022.

Buitenlust

Ook in Buitenlust worden enkele kwaliteitsimpulsen gedaan. Hoewel deze voor 2025 op het programma staan, wordt in deze update wel alvast een doorkijk gegeven naar de impulsen en de bijbehorende kosten:

- Er komt nieuwe beplanting van hogere kwaliteit.
- Er wordt energiezuinige ledverlichting toegepast.
- De koester- en ontmoetingsplekken worden verbeterd.

In totaal wordt er €180.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen in Buitenlust. De start van het project is voorzien in 2025-2026.

Entrees Diemen

Er is al een jarenlange wens om de entrees van Diemen herkenbaar te maken. Het idee is hier om bij de entrees van Diemen een kunstobject te plaatsen, om op die manier de entrees van Diemen te markeren. Er wordt gedacht aan ca. 4 locaties voor een groter kunstobject en ca. 4 locaties voor een klein kunstobject.

In totaal wordt er €250.000 gereserveerd voor deze kwaliteitsimpulsen bij de Entrees van Diemen. De start van het project is voorzien in 2023.

3.2 Financiën

Zoals in paragraaf 2.2 is beschreven, zijn de uitvoeringskosten van de kwaliteitsimpulsen bij de vorige actualisatie onderschat. Die ervaring is meegenomen bij het ramen van de kwaliteitsimpulsen die voor de aankomende periode zijn voorzien. We vertrouwen erop dat de €3,2 miljoen die is begroot, volstaat om de kwaliteitsimpulsen te realiseren.

De financiering van de kwaliteitsimpulsen borduurt voort op bestaand beleid, aangezien deze memo slechts een update van het Programmaboek behelst en niet van de uitgangspunten. Het geldende Kwaliteitsplan uit 2013 is voor de financiering dus nog de leidraad. Daarin is het volgende voorgesteld (en besloten door de Raad):

“Voorgesteld wordt om de gestelde ambities waar te maken en deze te bekostigen uit de in de toekomst aan te vragen subsidie gelden. Daarbij wordt per project bekeken welke ambities uitgevoerd worden en uit welke dekking deze bekostigd worden.”

Momenteel staat er €4,1 miljoen geparkeerd aan financiële meevallers. Door dit geld te storten in een nieuw te creëren bestemmingsreserve ‘Kwaliteitsplan Openbare Ruimte’ kunnen de kwaliteitsimpulsen tot en met 2024 worden bekostigd en verzekeren we ons ervan dat we ook in de verdere toekomst kwaliteitsimpulsen kunnen doen in de openbare ruimte. In het nieuwe Kwaliteitsplan zal het Programmaboek voor deze jaren worden gedefinieerd.